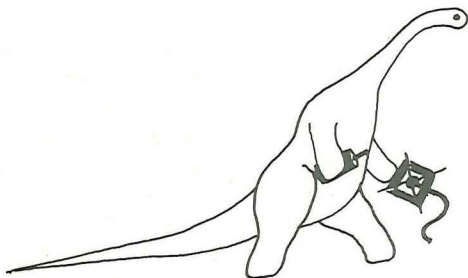

jagten på Gas og Olie

ÅRSOVERSIGT

I Varv 1969 nr. 4 bragte vi på siderne 115-116 en årsoversigt over Dansk Undergrunds Consortium's virksomhed. Af praktiske grunde sluttede oversigten med efteråret 1969. Vi fortsætter her:

Efter en pause, der havde været siden tidligt i 1969, genoptog man borearbejdet i Nordsøen i begyndelsen af januar 1970. Den nye boring kaldtes J-1x og synes ikke at have været lovende. Den udførtes på 44 m vanddybde og nåede slutdybden 1950 m, positionen var $57^{\circ}26'N$, $08^{\circ}33'\phi$. Allerede i februar 1970 havde man sluttet den næste boring (K-1x), som foregik på 56 m vand og nåede slutdybden 2254 m, positionen var $57^{\circ}07'N$, $07^{\circ}09'\phi$. Boringen gav intet positivt resultat. Så udlejede man konsortiets boreplatform, "Maersk Explorer", til udlandet, hvorfra den nu i begyndelsen af september endnu ikke er vendt tilbage. Dens næste hjemlige opgave bliver at udføre boringen L-1x på 50-60 m vand, små 200 km vest for Ringkøbing.

De tre nævnte borer er placeret langt nordpå i det danske Nordsø-område. Det kan måske forklares, i hvert fald delvis, ved den usikkerhed der har rådet med hensyn til grænsedragningen mellem den danske og den tyske del af Nordsø-bunden. Som bekendt ville Tyskland ikke for sit vedkommende godkende det delingsprincip, hvorefter Nordsølandene iøvrigt siden 1958 havde delt havbunden mellem sig. Og som bekendt kunne Den internationale Domstol i Haag i februar 1969 kun henvise Tyskland og Danmark (samt Holland) til at forlige sig indbyrdes gennem forhandlinger. Siden da er der forhandlet på en lang række møder. Resultatet synes nu for Danmarks vedkommende at blive, at det afgiver cirka 7000 km^2 af sit oprindelige interesseområde til Tyskland - men samtidig at den afgivne del ikke afskæres som efter en lineal men formes sådan, at Nordsø-området med de danske positive olie-gas-boringer vil forblive dansk.

RESULTATER

De omtalte danske positive Nordsø-boringer er A-1, A-2, E-2, H-1 og I-1. Alle gav såvel olie som gas, omend i urentable mængder. De øvrige danske boringer i Nordsøen synes alle at have været helt uden interesse i økonomisk henseende.

Danske Nordsø-boringer er en forholdsvis ny foreteelse - den første udførtes i 1966, og dansk olie-gas-eftersøgning har foregået gennem årene 1935 - 1959 og 1962 - nu. Af egentlige prøveboringer har man på land-jorden udført 36 (1935 - 1968, undergrundskonsortiet fra 1965 - 1968). Ingen af alle de danske boringer på land har vist sig produktive, men tre (i Åbenrå og Tønder) viste oliespor i dolomit fra øvre perm, og to (ved Suldrup og Tostrup i Nordjylland) viste gasspor i salt fra øvre perm. Dette var forsåvidt i harmoni med at man, indtil man i 1958 havde fundet det enorme gasfelt ved den nordhollandske by Slochteren (nær Groningen), regnede med, at der i Nordeuropa var størst chance for olie- og gas-fund i lag fra øvre perm.

Da den nordhollandske gas nu var blevet fundet i fastlandslag fra nedre perm (sandsten), begyndte man i Nordsø-landene at interessere sig nærmere for lagene under øvrepermet. Man begyndte tillige at interessere sig aktivt for undersøgelser af Hollands store nabo, Nordsøen. Aktiviteten her tog fart fra 1962, og siden har flertallet af landene fundet både olie og gas i deres områder.

Hvad specielt angår Slochteren-gassen (methan) i nedreperm-lagene regnes den for at være strømmet op fra begravede kultids kullag. Hvad de danske Nordsø-fund angår er oplysninger om fundniveau med videre endnu ikke tilgængelige. Mistanken kunne i det mindste snarest gælde mulige velegnede reservoir-bjergarter (porøse opsamlingslag for tilstrømmende gas og olie) som sandsten og koralkalk.

LIDT OM "NORDSØBASSINET"

Nordsøbassinet, der er scene for så stor aktivitet, er et stort sænkings- og aflejringsområde. Det dækker Sydvestskåne, Danmark og de danske farvande, en del af Polen, Nordtyskland, størstedelen af Holland, Østengland - og Nordsøen. I vest går grænsen langs en bjergkæde fra slutningen af silurtid (Kaledoniderne), i syd langs en bjergkæde fra slutningen af kultid (Variskiderne) og i øst langs kanten af det norsk-svenske grundfjeldsområde således som denne kant har taget form i formodentlig permid.

I selve Nordsøområdet ser man, at Nordsøbassinet er opdelt i mindre bassiner. De adskillende elementer er dels den vestlige fortsættelse af Ringkøbing-Fyn Højderyggen (et kompleks af horste og gravsænkninger) og

